

ارزیابی عملکرد صندوق بیمه در زیربخش منابع طبیعی طی سال های اجرای برنامه چهارم توسعه (۸۸-۱۳۸۴)

زهره شعبانی روچی

کارشناس اداره کل مطالعات و بررسیهای اقتصادی

چکیده:

یکی دیگر از زیربخش های کشاورزی که از اهمیت خاصی برخوردار بوده اما کمتر مورد توجه قرار گرفته است، زیربخش منابع طبیعی است. بر اساس آخرین آمار منتشر شده توسط وزارت جهاد کشاورزی، مساحت کل منابع طبیعی ایران در سال ۱۳۸۷ شامل جنگل ها، مراتع و بیابان های کشور برابر با ۱۴۸/۶ میلیون هکتار بوده است که به گزارش صندوق بیمه، مراتع، عملیات جنگل کاری، جاده های جنگلی، عملیات اصلاحی (ذخیره نزولات، کپه کاری و بذر، دیم زار کم بازده، نهال کاری و مراتع)، آبخیزداری (نهال کاری، کپه کاری و بذر کاری) تحت پوشش بیمه قرار گرفته است.

تعداد بیمه گزاران این زیربخش از ۲۹۸۱ نفر در سال ۱۳۸۴ به ۷۱۰۷ نفر در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته که مجموع سطوح بیمه شده توسط این تعداد بیمه گزار از ۲/۶۴ میلیون هکتار در سال ۱۳۸۴ به ۳/۴۹ میلیون هکتار در سال ۱۳۸۸ افزایش یافته است. در سال ۱۳۸۴ تقریباً ۹۱ درصد از این سطوح بیمه شده که برابر با ۲/۴ میلیون هکتار می باشد خسارت دیده که این رقم در سال ۱۳۸۸ به ۰/۲ میلیون هکتار کاهش یافته است.

مجموع کل حق بیمه های دریافتی صندوق بیمه در این زیربخش در سال ۱۳۸۴ برابر با ۵۵۳۳ میلیون ریال و مجموع خسارت های پرداختی در این سال ۶۶۷۰ میلیون ریال بوده است. در مقابل در سال ۱۳۸۷^۱، ۴۲۴۰ میلیون ریال حق بیمه دریافت شده و ۱۴۹۸۳ میلیون ریال خسارت پرداخت گردیده است.

در این زیربخش نیز همانند سایر زیر بخش های کشاورزی، از دو روش میانگین وجوه و تحلیل پروژه جهت ارزیابی عملکرد صندوق بیمه استفاده شده است. نتایج محاسبات نشان می دهد میانگین درآمدها به میانگین هزینه های صندوق در این زیربخش طی سال های اجرای برنامه چهارم برابر با ۰/۵۵ بوده و نسبت منفعت به هزینه در این زیربخش برابر ۰/۳۵ بدست آمده است. نتایج بدست آمده گویای آن است که در این زیربخش نیز همانند بسیاری از زیربخش های کشاورزی، مجموع درآمدهای کسب شده توسط صندوق بیمه نتوانسته هزینه های پرداخت شده در این زیربخش را پوشش دهد.

^۱ . در زمان انجام این مطالعه، آخرین آمارهای مالی گزارش شده تا پایان سال ۱۳۸۷ بوده است.

نتایج بررسی ها نشان می دهد عمده ترین عاملی که باعث بروز خسارت در این زیربخش شده، عامل خشکسالی بوده که بیش از ۵۰ درصد از کل سطوح خسارت دیده به این علت خسارت دیده اند.

کلمات کلیدی: زیربخش منابع طبیعی، صندوق بیمه کشاورزی، نسبت میانگین وجوه دریافتی و پرداختی، نسبت منفعت به هزینه، برنامه چهارم توسعه.